

Bucureștiul te vrea în teneși

Parcul Herăstrău

Alea Cariatidelor

Muzeul Național al Satului
„Dimitrie Gusti”

Regio
PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

BUCUREȘTIUL
TE VREA ÎN TENEȘI

© Primaria Sectorului 1

Primăria Sectorului 1 al Municipiului București

Șos. București - Ploiești 9 - 13

Telefoane Centrală: 021 319 10 13-17;

Fax Registratură Generală: 021 319 10 06

Email Registratură Generală: registratura@primariasector1.ro

www.primariasector1.ro

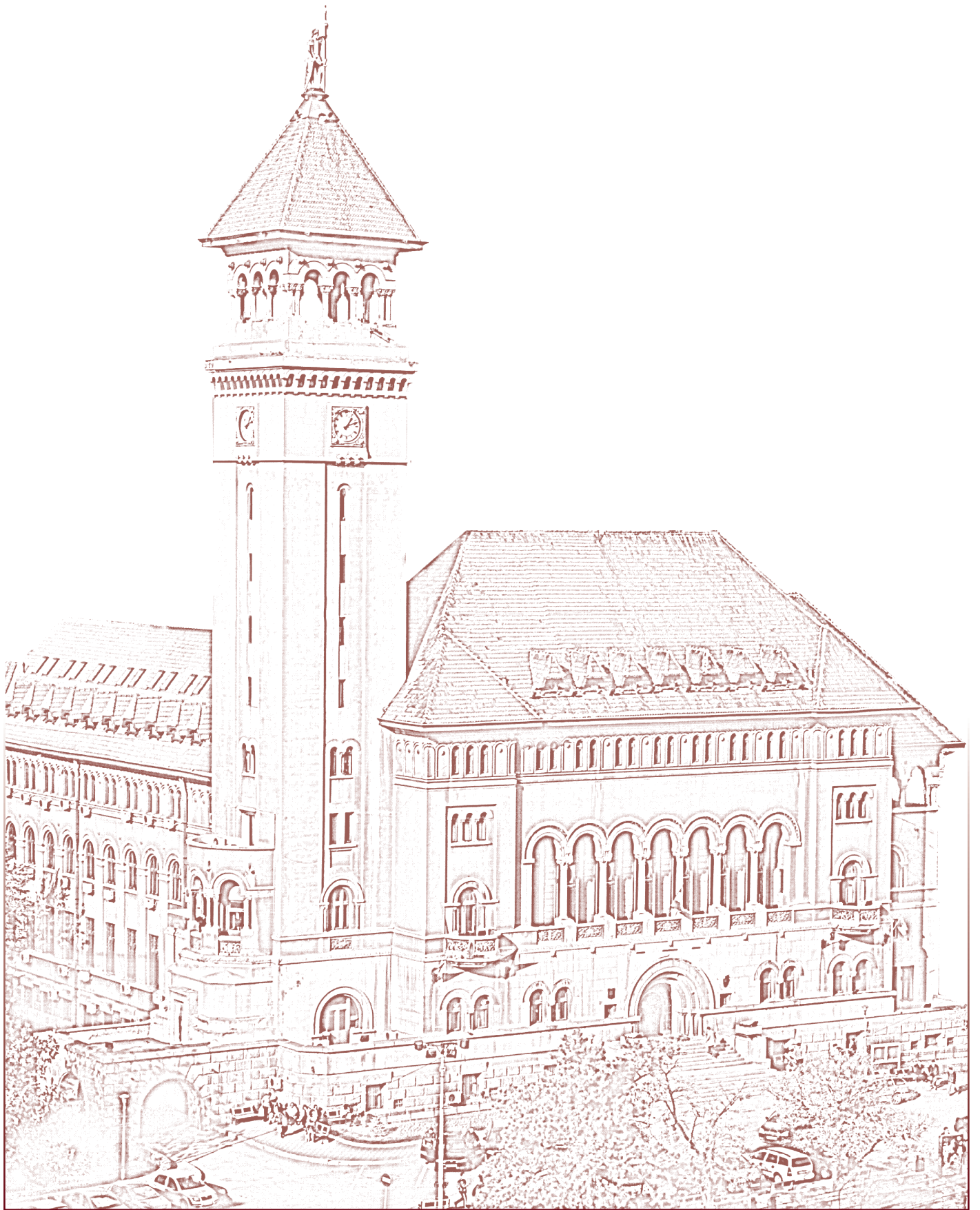
Material gratuit

CUPRINS

Sectorul 1 - Scurt Istoric	7
Bucureștiul te vrea în teneși.....	9
Parcul Herăstrău	
Scurt istoric	11
Atracțiile parcului.....	16
Alea Cariatidelor.....	45
Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti”	
Scurt istoric și prezentare.....	51
Patrimoniul	58
Bibliografie	82

SECTORUL 1

SCURT ISTORIC

Sectorul 1 acoperă cea mai mare suprafață din nordul Capitalei și se prelungeste pe Câmpia Vlăsiei din Județul Ilfov, spre localități precum Otopeni, Snagov, Mogoșoaia, Buftea, Chitila. Sectorul 1 are o întindere de 70 km² și o populație de circa 230.000 de locuitori și este așezat în partea de nord-vest a Municipiului București, învecinându-se cu sectoarele 2, 3, 5 și 6. Pornind, ca și celelalte sectoare din centrul Capitalei, respectiv din apropierea kilometrului 0, Sectorul 1 se delimitează în partea de vest cu Sectorul 6 (prin Calea Giulești și Calea Plevnei), în partea de est cu Sectorul 2 (de-a lungul Căii Floreasca), iar în sud cu zone din sectoarele 3 și 5.

În anul 1926, în urma adoptării legii de organizare a Municipiului București, orașul a fost împărțit în patru sectoare: Galben, Negru, Albastru și Verde. Sectoarele erau conduse de un Consiliu Comunal, care alegea primarul și cele două ajutoare, viceprimarul și secretarul.

Această organizare legislativă a funcționat până la 27 martie 1936, când a fost aprobată o nouă lege, care aducea unele modificări în conducerea sectoarelor: buget unic pentru întregul București, regulamentele, dispozițiile, hotărârile, devenind competențe ale Municipalității. De asemenea, încasarea taxelor (cotelor) adiționale de la Ministerul de Finanțe se făcea tot de către organele municipalității, iar primarul de sector nu mai îndeplinea atribuțiile unui prim gospodar de reședință urbană, el devenind un simplu administrator.

În perioada interbelică, Municipiul București avea patru sectoare: de Galben, de Negru, de Albastru și de Verde și 13 comune suburbane (foste așezări rurale), respectiv Băneasa, Colentina, Fundeni, Pantelimon, Principele Nicolae, Dudești-Cioplea, Popești-Leordeni, Șerban-Vodă, Militari, Roșu, Regele Mihai, Grivița și Lupeasca.

Primăriile de sector nu aveau încă de la acea vreme sedii proprii, la fel ca și Primăria Generală care se mutase dintr-un loc în altul. Primăria de Negru funcționa într-un imobil din Strada Călărași; Primăria de Galben și-a ridicat un sediu impunător în Piața Amzei, între anii 1935-1936, cu birouri, sală de teatru și magazine moderne la parter și era o entitate arhitectonică distinctă; Primăria de Verde (actuala Primărie a Sectorului 1) și-a construit un edificiu impozant pe un teren cumpărat în Banu Manta. Primăria Sectorului 1 a fost singura Primărie din București construită din temelie, în acest scop, între anii 1927 și 1936. Clădirea cu alură florentină are o scară somptuoasă, 50 de birouri, o sală mare de marmură pentru consilii și festivități, iar turnul Primăriei (cu înălțimea de 56 de metri) era cel mai înalt din oraș. Opera arhitecților N. Georgescu și G. Cristinel dăinuie și astăzi și va îndeplini și în viitor rolul de primărie de sector, după finalizarea lucrărilor de consolidare și reamenajare derulate în prezent de administrația locală.

În timpul guvernării Mareșalului Ion Antonescu, cele patru „culori” au fost desființate, dar după câteva luni s-a revenit la vechea formă de organizare. După 23 august 1944, Bucureștiul a fost împărțit în trei sectoare, diferențiate prin culori (sectorul I - Galben, sectorul II – Negru, sectorul III - Albastru). Instaurarea unui nou regim politic în 1947 a adus și schimbări în organizarea administrativă a orașelor. În 1950, prin legea dată de Marea Adunare Națională a Republicii Populare Române, teritoriul țării a suferit o nouă împărțire teritorial – administrativă: regiuni, raioane, orașe și comune. Municipiul București a fost structurat în opt raioane și anume: I. V. Stalin, 1 Mai, 23 August, 16 Februarie, Tudor Vladimirescu, Nicolae Bălcescu, V. I. Lenin, Grivița Roșie. Actualul Sector 1 corespundea teritoriului aflat în administrarea raioanelor I. V. Stalin și Grivița Roșie. În 1968, cele opt raioane în care era împărțit Bucureștiul redeveneau sectoare, Municipiul București cuprinzând atunci opt sectoare, 12 comune suburbane și 23 de sate. Apoi, în 1979, cele 8 sectoare ale Capitalei s-au redus la 6, cele care există și astăzi.

După 1989, prin legile administrației puterii locale s-au delimitat competențele dintre Primăria Generală a Municipiului București, Primarul și Consiliul General, și Primăriile celor 6 sectoare, ale Primarului și Consiliilor Locale de Sector.

BUCUREȘTIUL TE VREA ÎN TENEȘI

Datorită patrimoniului său cultural și arhitectonic, Sectorul 1 este cunoscut ca fiind „perla culturală și urbanistică a Bucureștiului”. La tot pasul întâlnim muzee, teatre, statui, monumente sau lăcașuri de cult. Ateneul Român, Arcul de Triumf, Palatul Barbu Știrbei, Palatul Kretzulescu, Casa Vernescu, Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti”, Muzeul Național „George Enescu”, Muzeul Național de Artă al României, Muzeul de Istorie Naturală „Grigore Antipa”, Muzeul Țăranului Român, Mănăstirea Cașin sau Teatrul Odeon sunt numai câteva dintre „bogățiile” pe care le deține Sectorul 1, supranumit și „Capitala Capitalei”.

Sectorul 1 este totodată sectorul cu cea mai mare suprafață de spațiu verde pe cap de locuitor dintre toate celelalte zone administrative ale Capitalei. Parcul Kiseleff, Cișmigiu, Herăstrău, Bazilescu, Operei, Regina Maria sunt doar unele dintre „bijuteriile” verzi ale acestui sector, unde locuitorii Bucureștiului se pot recrea și pot respira un aer curat, departe de agitația marelui oraș.

„Bucureștiul te vrea în teneși” este un proiect al Primăriei Sectorului 1, finanțat prin Programul Operațional Regional 2007-2013, care are ca obiectiv creșterea gradului de vizibilitate a trei obiective culturale de pe teritoriul Sectorului 1, cu o însemnată valoare turistică, declarate monumente istorice și parte din patrimoniul cultural național. Aceste obiective sunt Parcul Herăstrău, Aleea Cariatidelor și Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti”. Crearea unui nou traseu turistic care să cuprindă aceste obiective urmărește promovarea lor la nivel local și național.

Informații suplimentare pe www.bucurestiultevreaintenesi.ro

PARCUL HERĂSTRĂU

SCURT ISTORIC

Parcul Herăstrău, amplasat în partea de nord a orașului pe malul lacului cu același nume, este cel mai mare dintre parcurile Bucureștiului. Întinzându-se pe o suprafață de aproximativ 110 ha, parcul se învecinează la limitele sale cu Șoseaua Kiseleff, Șoseaua București-Ploiești, strada Elena Văcărescu, Șoseaua Nordului, Bulevardul Aviatorilor și Bulevardul Constantin Prezan.

Denumirea parcului, aceeași cu cea a lacului Herăstrău provine din forma populară a denumirii fierăstrăului și este legată de faptul că lângă heleșteul cumpărat de Șerban-Vodă Cantacuzino se afla un joagăr/fierăstrău de tăiat lemne, pus în mișcare de apa Colentinei și dăruit mănăstirii Cotroceni.

Locul în care este situat parcul astăzi era apreciat încă de pe vremea domniilor fanariote, cu mulți ani înainte de amenajarea propriu-zisă. Pe la 1780, domnitorul Alexandru Ipsilanti amenajase în zona aceasta un chioșc de vară din lemn pentru „taifas și petrecere”. Venea aici însoțit de Ecaterina, Doamna sa. Vodă „sta în pavilion cu boierii, iar Doamna se plimba cu fetele ei, într-o barcă frumoasă, pe baltă; pe mal le cânta meterhaneaua”. Există și alte însemnări în care regăsim evocări ale Herăstrăului, în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea, ca un loc care atrăgea tot mai mulți vizitatori prin vegetația sa bogată și deosebită, devenind unul dintre locurile preferate pentru odihnă și plimbare.

Lucrările de amenajare s-au desfășurat în cea mai mare parte sub supravegherea primarului de atunci al Bucureștiului, Dem I. Dobrescu (1929-1934), supranumit și „Primarul târnăcop”, care hotărâse să schimbe înfățișarea orașului, conform planurilor unor cunoscuți ingineri și arhitecți ai vremii. Printre zonele care aveau să fie supuse transformărilor se afla și teritoriul actualului parc. Lacul Herăstrău exista la vremea aceea, dar era

1

2

înconjurat de mlaștini și ochiuri de apă urât mirositoare. În zona în care ulterior a fost amenajat parcul se afla o baltă mlăștinoasă formată în urma exploatării nisipului. Această mlaștină a fost asanată în perioada anilor 1930-1935.

Parcul - care de-a lungul vremii a purtat numele de Parcul Național, Parcul Carol al II-lea și Parcul I.V. Stalin - a fost proiectat și realizat de unii dintre cei mai mari arhitecți români, printre care Octav Doicescu, Horia Creangă, Constantin Joja, Eugen Fronescu sau George Ionescu și sculptori celebri, precum Constantin Baraschi, Ion Jalea și Cornel Medrea. Trebuie menționată și contribuția importantă a arhitectului peisagist Francisc Reburn, ale cărui planuri au constituit baza realizării compoziției vegetale a parcului.

Inaugurarea parcului a avut loc în anul 1936, în prezența regelui Carol al II-lea, cu ocazia expoziției „Luna Bucureștilor”. Deschiderea parcului a reprezentat totodată debutul unei perioade înfloritoare, în care parcul Herăstrău a devenit centrul unor manifestări expoziționale remarcabile în plan intern și internațional. Amintim aici faptul că în parcul Herăstrău se

realizează, în 1938, prima transmisie TV, în prezența Regelui Carol al II-lea pentru Serbările Zilei Bucureștiului.

În același an de grație 1936, pe teritoriul parcului Herăstrău a fost inaugurat Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti”, una dintre cele mai prestigioase instituții de profil din Europa. Muzeul creat de marele sociolog român, Dimitrie Gusti, înglobează patrimoniul excepțional al expoziției în aer liber, colecții și un fond documentar cu valoare istorică și etnografică inestimabilă.

Tot în parcul Herăstrău, în anul 1937 a fost inaugurat Palatul Elisabeta, construit de către arhitectul Corneliu M. Marcu ca reședință a Principesei Elisabeta, mătușa Regelui Mihai I. De numele acestui palat este legat un eveniment important în istoria României, petrecut la data de 30 decembrie 1947, când Regele a semnat abdicarea forțată, înainte de plecarea sa în exil. În zilele noastre, Palatul Elisabeta este reședința oficială a Regelui Mihai și găzduiește în saloanele sale zeci de evenimente, dinee, mese rotunde și întâlniri care aduc laolaltă personalități din zona publică, artistică și culturală, reprezentanți ai mediului de afaceri sau ai societății civile.

1. *Intrare Parcul Herăstrău –*

P-ța Arcul de Triumf

2. *Alee - Parcul Herăstrău*

3. *Palatul Elisabeta*

4. *Muzeul Național al Satului*

„Dimitrie Gusti”

3

4

În perioada cuprinsă între anii 1935 și 1940, Parcul Herăstrău a fost gazda unei serii de serbări populare, cunoscute sub numele de „Luna Bucureștilor”. Sub ocrotirea regelui Carol al II-lea, în Parcul Herăstrău se organizau evenimente culturale, concursuri sportive, artistice sau sociale (cea mai numeroasă familie sau cel mai bătrân localnic, de exemplu). Totodată, aici se mai organizau și concursuri cu caracter comercial (reduceri de prețuri), precum și demonstrații superlative: cea mai mare orchestră - pe Insula Trandafirilor, zboruri cu hidroavioane, experimente cu laser și altele.

Începând din 1948, acest căutat loc de agrement a primit numele de Parcul Herăstrău și se bucură și astăzi de o mare popularitate în rândul bucureștenilor și nu numai, datorită zonelor sale amenajate pentru odihnă și cultură (pe terenul vechiului parc) și zonele destinate sportului și distracțiilor (situat dincolo de lac).

Parcul Herăstrău s-a dezvoltat pe malurile lacului cu același nume, care acoperă o suprafață de aproximativ 74 de hectare. Cu o adâncime de la 1 la 5 metri și o lungime de peste 2,5 km, lacul este alimentat și face parte din lacul Colentina. Malurile lacului sunt îndiguite pentru prevenirea inundațiilor. Înălțimea redusă a acestor diguri este contrabalansată de suprafața mare a lacului, asigurându-se, la nevoie, retenția unui volum mare de apă. Ecluza Lacului Herăstrău a fost construită în perioada anilor 1933-1936 și a fost redeschisă în luna septembrie 2007, după 70 de ani de la construire și mai bine de un an de reabilitare. Ecluza este amplasată pe malul stâng al Lacului Herăstrău și face legătura cu Lacul Floreasca. Alături de funcția sa de agrement (călătoria cu vaporeșul din lacul Herăstrău în lacul Floreasca și înapoi), ecluza va îndeplini și funcția de golire suplimentară a Lacului Herăstrău către Lacul Floreasca, în cazul în care ploile abundente ar duce la creșterea excesivă a nivelului apei, amenințând o anumită regiune a orașului.

Proiectul ecluzei inițiale aparține inginerului Dorin Pavel. Scopul secundar al proiectului, pe lângă plimbarea cu vaporeșe de pe un lac pe altul, era ca ecluza să constituie un model, redus la scară, pentru viitoarele ecluze de pe canalul București-Oltenița, aflat în fază de proiectare înaintea celui de-al Doilea Război Mondial. Inaugurarea ecluzei și a barajului s-a făcut tot în cadrul „Lunii Bucureștilor”, în primul vaporeș care a trecut prin ecluză aflându-se și regele Carol al II-lea al României.

ATRAȚIILE PARCULUI

Parcul Herăstrău nu este doar cel mai întins parc al orașului București, ci și unul dintre cele mai frumoase. El se face remarcat cu ușurință și este foarte îndrăgit pentru atracțiile sale, definite în cea mai mare parte de zonele verzi, dar și de zona monumentelor și grupurilor statuare răspândite pe teritoriul parcului.

Una dintre căile principale de acces în Parcul Herăstrău este cea dinspre Piața Charles de Gaulle. La intrarea în parc poate fi observată **statuia generalului Charles de Gaulle**, realizată de sculptorul Mircea Corneliu Spătaru. Absolvent al Institutului de Arte Plastice „Ion Andreescu” din Cluj Napoca (1962), sculptorul are în portofoliul său un număr impresionant de expoziții (Barcelona, Paris, Veneția, Budapesta, Varșovia și București), precum și numeroase premii de specialitate.

Statuia din bronz are o greutate de aproximativ șapte tone, care îl reprezintă pe marele general coborând câteva trepte spre piața care-i poartă numele. Este un elogiu adus lui Charles de Gaulle (1890-1970), general și om politic francez, care în timpul ocupației germane a Franței, a creat la Londra mișcarea de rezistență „Franța Liberă” (1940). A fost șef al guvernului provizoriu (1944-1946), prim-ministru (1958-1959) și președinte al Franței (1959-1969), funcție din care demisionează.

Dezvelirea oficială a statuii a avut loc în anul 2006, cu ocazia celui de-al XI-lea Sommet al Francofoniei (reuniune la nivel înalt a francofoniei). La eveniment au participat primarii orașelor francofone aflați la București pentru reuniune. Pe amplasamentul actual al statuii s-a aflat între anii 1951 și 1962 Statuia lui Stalin din București.

Continuând plimbarea pe aleile parcului, vizitatorul va descoperi în interiorul Herăstrăului o „împletitură de monumente, obiective culturale, amenajări peisagistice, spații destinate sportului și relaxării”. Suprafața totală de 187 de hectare a parcului s-a divizat de-a lungul vremii în două zone. Una este dedicată plimbărilor și activităților de natură culturală, iar cealaltă consacrată sporturilor și activităților de agrement.

„Herăstrăul Vechi” cuprinde cele mai populare zone destinate plimbărilor în parc, precum și câteva arii cunoscute și apreciate pentru valoarea lor peisagistică. Printre acestea amintim zona Expo Flora, Insula Trandafirilor, Insula Plopilor și Grădina Japoneză.

*Statuia generalului
Charles de Gaulle*

În cadrul **zonei Expo Flora**, pe o suprafață de aproximativ 15 hectare, regăsim o abundență floristică impresionantă, remarcabilă mai ales prin originalitatea și talentul deosebit în organizare peisagistică. Decorurile florale și ansamblurile ornamentale sunt adevărate capodopere ale amenajării peisajului, care fac din această zonă a parcului un loc special în care se desfășoară anual evenimente specifice, dedicate pasionaților de floricultură și iubitorilor artei decorațiunilor florale. În cadrul acestor evenimente sunt prezentate și comercializate plante ornamentale și produse legate de creșterea și îngrijirea acestora, accesorii de grădină, piese de artizanat și altele.

Tot în zona Expo Flora, a fost deschisă recent o expoziție acvaristică permanentă, **Aqua EXPO - Reef Aquarium**, cu peste 300 de specii de pești, 100 de specii de corali și nevertebrate și peste 100 de specii de plante acvatice, organizate într-un decor care reconstituie frumusețea subacvatică a marilor recifuri (pești, anemone, corali, rechini și pisici de mare, murene și căluți-de-mare, meduze și creveți), precum și exponate din râurile amazoniene (arrowana, pisica de Amazon, piranha, discus, toxotes), ale lacului Malawi, pești asiatici și altele. Singura expoziție de pești exotici din București este împărțită în două pavilioane, unul destinat acvariilor marine și de recif, iar cel de-al doilea dedicat florei și faunei speciilor de apă dulce. Expoziția este dotată cu instalații și tehnologii de ultimă generație, oferind o capacitate de stocare a apei de peste 50 de mii de litri. Acvariile au fost concepute și create astfel încât să ofere speciilor expuse, condiții de viață cât mai apropiate celor din mediul natural.

Insula Trandafirilor este o altă zonă binecunoscută a Parcului Herăstrău, al cărei nume și renume sunt legate de numeroasele specii de trandafiri ce pot fi regăsite aici. Aleile principale ale Insulei Trandafirilor, care fac legătura atât cu Muzeul Satului, cât și cu restul parcului, sunt zone preferate pentru promenadă și datorită priveliștii sublime create de pergole și trandafirii agățători. Aranjamentele florale pot fi admirate pe tot parcursul anotimpurilor calde, de la începutul verii și până la sfârșitul toamnei.

1. Aqua EXPO – Reef Aquarium
2. Caprioara – autor Ilie Mircea
3. Insula Trandafirilor

Un alt element inedit se referă la faptul că recent, în zona Insulei Trandafirilor au fost aduse diferite specii de păsări exotice (păuni, lebede, rațe caroline, găște călifar alb, găște califar roșu, găște de Nil, rațe cu ciuf, găște canadiene cu gât roșu, găște canadiene, găște Magellan, rațe Mandarin). De altfel, acestea vin să completeze fauna parcului, compusă din diverse specii de păsări (mierle, cinteze, coțofene, porumbei, pițigoii) și îndrăgitele veverițe.

Tot pe Insula Trandafirilor se află și **Monumentul părinților fondatori ai Uniunii Europene**, compus din 12 busturi din bronz ale politicianilor europeni, renumiți pentru contribuția lor la formarea Uniunii Europene. Monumentul a fost conceput de arhitecții Cătălin Cazacu și Paul Valentin și a fost executat de sculptorul Ionel Stoicescu. Ansamblul cuprinde în centru un monument rotund din marmură și granit albastru, în mijlocul căruia se află un catarg, pe care este arborat steagul Uniunii Europene. Pe granit regăsim stelele galbene ale steagului european, realizate din bronz. Busturile (de fapt, capete înalte de 1,3 metri) sunt dispuse în formă circulară și înconjoară marginile ansamblului. Personalitățile reprezentate de busturi, părinții fondatori ai Uniunii Europene sunt: **Jean Monnet** (1888-1979, diplomat și om politic francez), **Robert Schuman** (1886-1963, om politic francez), **Altiero Spinelli** (1907-1986, om politic italian), **Alcide de Gasperi** (1881-1954, om politic italian), **Konrad Adenauer** (1876-1967, om politic german), **Walter Hallstein** (1901-1982, om politic german), **Paul-Henri Spaak** (1899-1972, om politic belgian), **Jean Rey** (1902-1983, om politic belgian), **Johann Willem Beyen** (1897-1976, om politic olandez), **Sicco Leendert Masholt** (1908-1995, om politic olandez), **Joseph Bech** (1887-1975, om politic luxemburghez) și **Pierre Werner** (1913-2002, om politic luxemburghez).

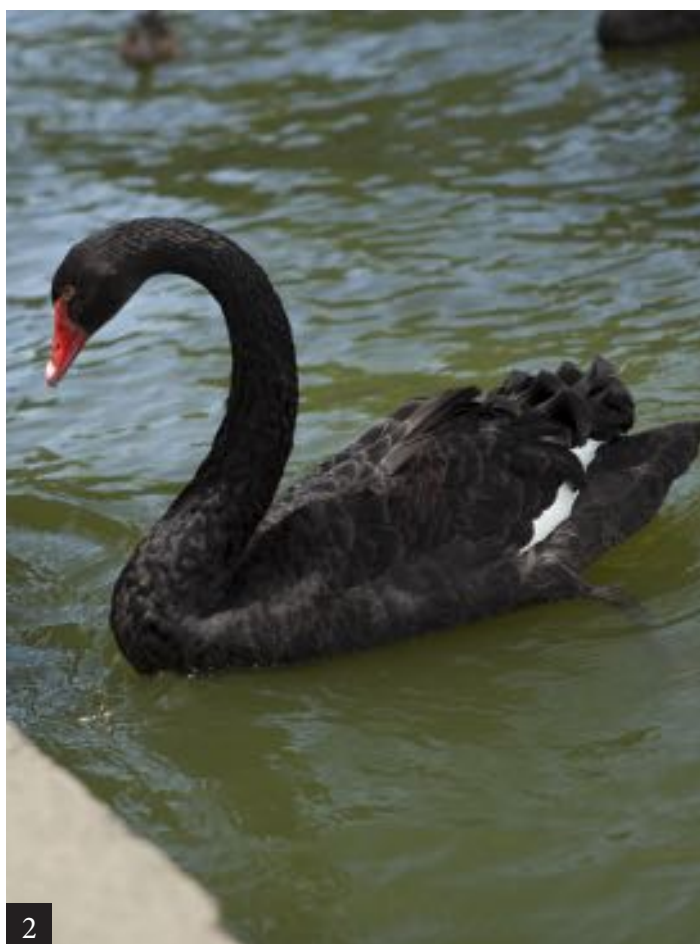
1

*1. Monumentul părinților
fondatori ai Uniunii Europene*

2. Lebădă Neagră

3. Păun Verde

2

3

O altă surpriză plăcută pe care Parcul Herăstrău o rezervă vizitatorilor săi este **Grădina Japoneză**. Este o zonă verde cu un caracter deosebit, amenajată în anul 1998 la inițiativa Ambasadei Japoniei în România, cu sprijinul Fundației Comemorative a Expoziției Mondiale Japoneze. Modalitatea de amenajare a spațiului, precum și aranjarea florilor, cu simbolurile pe care acestea le reprezintă, sunt o confirmare a preocupărilor poporului japonez pentru artă și frumos. Îmbinând arta cu natura, descoperind vizitatorilor valoarea detaliilor și mai puțin a dimensiunilor, Grădina Japoneză este organizată după cele mai importante principii ale stilului japonez. Această oază de liniște se remarcă prin originalitatea decorurilor sale (cu podețe, apă, cărări din piatră, garduri minimaliste din bambus), mai ales primăvara, când aici pot fi admirați cireșii japonezi înfloriți (sakura), renumiți pentru frumusețea lor.

Despre subzona „**Insula Plopiilor**” trebuie amintit faptul că ea se constituie într-un spațiu deosebit prin amenajarea specială a peisajului, reconstituind o frântură a modelului arhitectural peisager francez (ale cărui accente pot fi regăsite în întreaga structură a parcului) și este o zonă specială de contemplare a priveliștii de pe malul lacului.

*Herăstrău -
zonă Debarcader Pavilionul H*

În afara zonelor verzi amenajate tematic, flora parcului Herăstrău se prezintă într-o bogată varietate de specii de arbori și arbuști foioși (arțari, frasini, plopi, sălcii, tei), dar și rășinoși (buxus, juniperus, tazus, forxitia, filadelfiu, spireea, lonicera). Printre arborii Herăstrăului se numără și **stejarul lui Tagore**, arbore protejat, plantat în anul 1961 la împlinirea centenarului de la nașterea scriitorului și gânditorului indian Rabindranath Tagore, laureat al Premiului Nobel pentru Literatură în anul 1913.

Din punct de vedere al modalităților de petrecere a timpului liber în natură, Parcul Herăstrău are pentru vizitatorii săi o ofertă generoasă, care include printre altele și spectacole ale Teatrului de Păpuși și ale Teatrului de Vară.

Teatrul de Vară din Herăstrău a fost construit în anul 1956, este prevăzut cu o scenă uriașă și are o capacitate de aproximativ 2500 de locuri, dispuse în forma unui amfiteatru. Aici se desfășoară, pe perioada verii, spectacolele stagiunii estivale ale Teatrului de Revistă „Constantin Tănase”. Teatrul de Vară Herăstrău este locul unde bucureștenii au prilejul de a-i urmări în spectacole excepționale, pe unii dintre cei mai îndrăgiți actori de revistă români.

După mai mulți ani de absență din circuitul cultural bucureștean, Teatrul de Vară oferă locuitorilor orașului București posibilitatea de a se bucura în aer liber de oferta culturală a instituțiilor de cultură. Acest spațiu cultural în aer liber găzduiește spectacole de teatru pentru copii și adulți, concerte de muzică românească ușoară și populară și alte manifestări artistice.

Un alt reper important din punct de vedere al manifestărilor culturale pe teritoriul parcului Herăstrău îl reprezintă **Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti”**, unul dintre primele muzee etnografice în aer liber din țara noastră, dar și din Europa, înființat în anul 1936 de marele sociolog și folclorist român, Dimitrie Gusti, întemeietorul Școlii Sociologice din București.

Zona „culturală” a parcului este completată de alte două săli de expoziție, biblioteci, un foisor pentru lectură și pentru iubitorii jocului de șah, bănci, locuri de joacă amenajate și un cinematograful în aer liber - **CinePark**. Acesta din urmă este un eveniment cultural organizat cu sprijinul Centrului de Creație, Artă și Tradiție a Municipiului București al Primăriei Capitalei, în parteneriat cu Administrația Lacuri, Parcuri și Agrement București. Grație acestui demers, bucureștenii se pot bucura gratuit, la fiecare sfârșit de săptămână, în zilele de vineri, sâmbătă și duminică de vizionarea în aer liber a unor filme de dragoste, acțiune, SF, drame sau comedii. În dimineaștele zilelor de sâmbătă și duminică, organizatorii CinePark pregătesc matinee cu proiecții ale filmelor pentru cei mici.

Petrecerea timpului în aer liber este un prilej bun de a descoperi pe aleile parcului Herăstrău o zonă de interes aparte. Pe lângă priveliștile minunate și peisajele încântătoare, Herăstrăul se prezintă vizitatorilor săi și ca o expoziție de sculptură în aer liber, găzduind numeroase statui și monumente istorice. Printre acestea se regăsesc fie busturi ale unor personalități marcante din istoria și cultura universală, fie lucrări ale unor sculptori renumiți.

1. *Bust I. L. Caragiale*
2. *Bust S. Petofi*
3. *Bust W. Goethe*
4. *Bust Grigore Vieru*
5. *Bust Naim Frășeri*
6. *Bust Victor Hugo*

Dintre monumentele istorice reprezentative pentru parcul Herăstrău amintim „Nimfa adormită”, „Hercule doborând centaurul” sau „Prometeu”.

„**Nimfa adormită**”- 1906, marmură - este o lucrare a sculptorului Filip Marin, amplasată inițial în fața Palatului Artelor din Parcul Carol și reamplasată în anul 1960 în parcul Herăstrău. Lucrarea ilustrează legenda iubirii pe care doi frați o purtau aceleiași fete. Pentru că fata nu izbutește să aleagă pe niciunul dintre ei, ea promite celui care avea s-o salveze de la

*Nimfa Adormită –
sculptor Filip Marin*

moarte, că-i va deveni soție. Această statuie a fost inițial parte a unui complex format dintr-o grotă, doi giganți și o fecioară, însă grotă a fost distrusă în perioada anilor '60, giganții au fost mutați pe o altă alee a parcului, iar „nimfa” a ajuns în parcul Herăstrău.

Sculptorul Filip Marin (1825-1928) a fost elevul lui Frederick Storck și absolvent al Academiei de Arte Frumoase din Roma. A fost o vreme profesor la catedra Școlii de Arte Frumoase din București.

„**Hercule doborând centaurul**”- 1925, marmură - este lucrarea sculptorului Ion Jalea, înfățișându-l pe unul dintre eroii mitologiei grecești, care grație forței și curajului său a devenit zeu. Centaurul întruchipează forța umană și animalul, unite într-o singură creatură.

Ion Jalea (1887-1983) a fost elev al sculptorilor Frederick Storck și Dimitrie Paciurea la Academia de Arte Frumoase din București. A fost membru al Academiei Române și din 1956 președinte al Uniunii Artiștilor Plastici din România. Deși Ion Jalea a sculptat toată viața cu o singură mână, în urma pierderii brațului stâng în timpul luptelor din Primul Război Mondial, el a obținut pentru lucrările sale numeroase premii și distincții naționale și internaționale, inclusiv titlul de Artist al Poporului.

„**Prometeu**” - 1960, piatră - a fost reamplasată în anul 2001, în parcul Herăstrău, în zona Expo Flora. Este lucrarea sculptorului Joseph Marie Thomas Lambeaux, o ilustrare a răzvrătirii titanului Prometeu împotriva zeului suprem, Zeus, atunci când fură focul pentru a-l dărui oamenilor. Ca urmare a pedepsei primite de la zei, Prometeu este legat de o stâncă, unde în fiecare zi un vultur gigantic îi ciugulește ficatul, care se regenerează perment, pentru perpetuarea torturii.

Joseph-Marie-Thomas Lambeaux (1852-1908) este unul dintre exponenții de seamă ai școlii belgiene de sculptură din secolul al XIX-lea și a fost numit unul dintre reprezentanții importanți ai realismului belgian.

Paginile 28 și 29

*Hercule doborând centaurul –
sculptor Ion Jalea*

1. Aleea Trandafirilor

*2. Prometeu înlănțuit – sculptor
Joseph Marie Thomas Lambeaux*

Statuia lui Constantin Brâncuși (1967, piatră) este o altă sculptură emblematică a parcului Herăstrău, o lucrare a sculptorului Ion Irimescu. Statuia poartă numele marelui sculptor român, fiind un elogiu adus contribuției însemnate pe care acesta a adus-o la transformarea sculpturii contemporane universale.

Ion Irimescu (1903-2005), membru de onoare al Academiei Române, a fost unul dintre elevii lui Dimitrie Paciurea, la Academia de Arte Frumoase din București. De-a lungul carierei sale a fost distins cu numeroase premii și mențiuni, iar din anul 1976 a fost președinte al Uniunii Artiștilor Plastici din România.

1. *Statuia lui Constantin Brâncuși – sculptor Ion Irimescu*
2. *Plimbare cu vaporeșul pe Lacul Herăstrău*

La fel de cunoscută și îndrăgită ca zona destinată activităților culturale și plimbărilor este și zona sporturilor și a distracțiilor. Printre atracțiile speciale ale zonei de distracții se numără restaurantele și cafenelele din Parcul Herăstrău, ele reprezentând o adevărată oază de relaxare, în apropierea lacului. Totodată, Parcul Herăstrău este locul în care poate fi practicat aproape orice gen de sport. Am amintit deja câteva dintre posibilitățile de distracție, dar mai există o mulțime de alte posibilități de agrement, printre care practicarea sporturilor nautice, navigație sau pescuit sportiv.

Astfel, vizitatorii parcului au posibilitatea de a traversa lacul de la Debarcaderul Central, la Debarcaderul Garofița și invers sau să facă plimbări pe lac, într-un tur al lacului până la Debarcaderul Expo Flora. O altă variantă este aceea a ecluzării, pentru realizarea turului Lacului Floreasca, cu punct de pornire Debarcaderul Expo Flora.

1

2

3

4

*1. Plimbare cu vaporeșul pe
Lacul Herăstrău*

*2. Plimbare cu hidrobicicleta pe
Lacul Herăstrău*

*3. Concurs de bărci cu pânze pe
Lacul Herăstrău*

*4. Plimbare cu hidrobicicleta pe
Lacul Herăstrău*

Plimbările pe lac se pot face cu ajutorul diferitelor tipuri de ambarcațiuni: hidrobiciclete (2-4 persoane), bărci cu rame (pentru maxim 3 persoane) sau nave de pasageri. De curând, vizitatorii parcului Herăstrău au posibilitatea de a se plimba pe lacul Herăstrău cu cataramanul Bucur. Noua navă are o capacitate de 50 de locuri, o lungime de 17,3 metri și o lățime de 5,6 metri.

În ceea ce privește pescuitul sportiv, acesta se poate desfășura numai la mal, în zona cuprinsă între stăvilă și până în dreptul Insulei Trandafirilor. Apele lacului sunt populate cu crap și caras de până la 4 kg, iar cantitatea maximă permisă într-o singură partidă de pescuit este de 5 kg.

În apropierea intrării dinspre Piața Charles de Gaulle se află o zonă foarte cunoscută iubitorilor de skateboarding, role și biking. **Skate Park**-ul este un loc accesibil și foarte bine amplasat, căutat pentru pistele sale de Street Course, Quarter Pipe, Spine și Vertical Ramp. Tot aici, împătimiții sporturilor extreme au ocazia să practice Bungee Jumping, făcând sărituri de la înălțime, în deplină siguranță.

Pasionații de ciclism pot face plimbări prelungite pe aleile parcului Herăstrău, întrucât aici există piste special amenajate, cu două sensuri, care parcurg trasee atrăgătoare. Bicicletele pot fi închiriate, optându-se pentru varianta cea mai potrivită unei plimbări pe două roți într-unul dintre cele mai iubite parcuri ale Capitalei.

Tenisul este un alt sport îndrăgit care poate fi practicat cu succes în interiorul parcului Herăstrău, în incinta acestuia aflându-se mai multe școli de tenis și centre de antrenament, care oferă atât varianta inițierii în cursuri structurate pentru copii și adulți, cât și a închirierii de terenuri cu zgură și echipamente pentru antrenamente complexe, destinate inițiaților.

1 și 2 Sărituri cu bicicleta

3. Teren pentru sărituri
cu bicicleta

4. Zonă de joacă – Tenis de masă

Totodată există posibilitatea închirierii terenurilor pentru fotbal, baschet, golf și minigolf, precum și a meselor de ping-pong. Nu trebuie omis nici faptul că în timpul iernii, în incinta parcului funcționează patinoarul artificial Herăstrău, care oferă bucureștenilor ocazia de a practica unul dintre cele mai iubite sporturi de iarnă din lume. Având posibilitatea de a închiria patinele, accesul pe patinoar se face contracost, zilnic, pe toată durata sezonului rece.

Datorită popularității sale, Parcul Herăstrău a fost inclus pe lista obiectivelor de pe traseul turistic Bucharest City Tour, care poate fi parcurs în autobuze speciale, supraetajate. Traseul turistic se desfășoară pe ruta Piața Presei Libere, Muzeul Național al Satului, Arcul de Triumf, Piața Victoriei, Calea Victoriei, Palatul Parlamentului, Piața Unirii, Universitate, Piața Romană, Piața Victoriei, Piața Charles de Gaulle, Șoseaua Kiseleff și Piața Presei Libere.

*1. Plimbare cu trenulețul
2 și 3 Zonă de agrement
pentru copii*

1

2

1. Fântâna Modura – sculptor Constantin Baraschi
2. Detaliu fântâna Modura
3. Herăstrău - zona Expo Flora
4. Herăstrău - zona Expo Flora

3

4

Lacul Herăstrău – ziua

Lacul Herăstrău – noaptea

ALEEA CARIATIDELOR

Cariatida este o statuie reprezentând o femeie care susține cornișa unui acoperiș, o intrare etc. îndeplinind într-un edificiu rolul unei coloane, unui stâlp sau pilastru.

Denumirea vine din grecescul *Καρνάτις* (plural: *Καρνάτιδες*), însemnând „fecioare din Caria”, oraș antic din Peloponez în care exista un faimos templu dedicat zeiței Artemis.

În arhitectură, cariatida are rol de susținere pentru antablamentul unui edificiu sau al unui balcon, înlocuind coloana. Poate fi așezată pe un soclu și este legată uneori printr-un capitel de elementul pe care-l susține.

Grupul statuar „Aleea Cariatidelor” a fost realizat în anul 1939 de către marele sculptor român Constantin Baraschi, ca parte a ansamblului Fântâna Modura. Constantin Baraschi (1902-1966) a fost elevul lui Dimitrie Paciurea la Școala de Arte Frumoase din București. A debutat la Salonul Oficial în 1925, iar din 1927 a studiat la Academia Julian și „Le Grande Chaumière” din Paris, ucenicind în atelierul lui Bourdelle. Din 1928, cariera sa a căpătat o traiectorie ascendentă, mai târziu fiind apreciat inclusiv de regimul comunist. În anul 1955 a devenit Membru corespondent al Academiei Române. Principala caracteristică a sculpturilor sale este redarea expresivă și corectă a anatomiei umane.

Ansamblul statuar „Aleea Cariatidelor” este amplasat în Parcul Herăstrău, la intrarea dinspre Piața Charles de Gaulle. Este compus din două șiruri a câte 10 statui din piatră artificială (material compozit), amplasate pe fiecare parte a aleii, reprezentând țărânci din zona Muscelului și Mehedințiului, cu ulcioare pe cap. Viziunea artistului asupra țărâncii române a creat figuri îmbrăcate în port popular, remarcabile printr-o sobrietate și eleganță aristocratice.

În partea sudică a ansamblului se găsesc două steme ale Municipiului București realizate în bronz, cea din 1879 și cea actuală.

În anul 2005, sculptorul Ionel Stoicescu a refăcut ansamblul, după ce statuile originale au fost distruse în anii '50. Reconstituirea aleii are la bază fragmente păstrate de scriitorul Paul Everac și fotografii de epocă.

*Paginile 45-46
Aleea Cariatidelor*

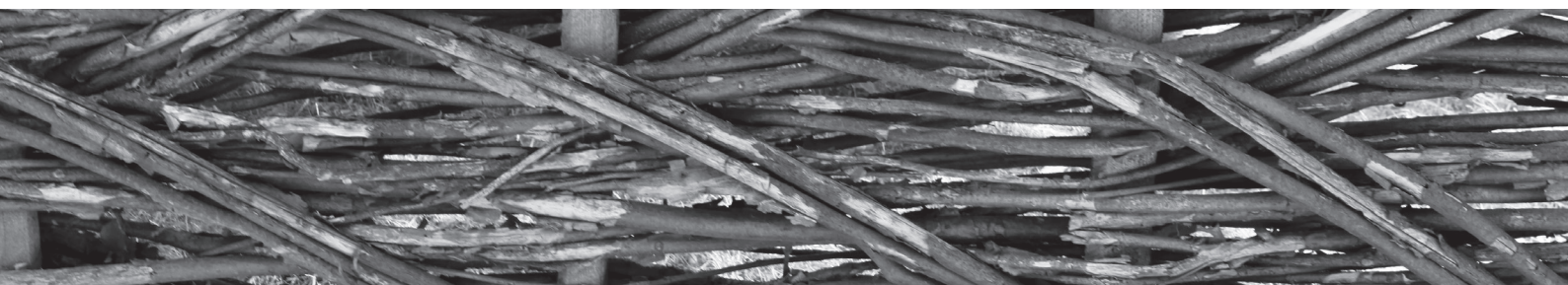
Aleea Cariatidelor

Ionel Stoicescu (n. 25 aprilie 1968) a absolvit în 1997 Facultatea de Arte Plastice și Decorative, secția Sculptură, din cadrul Academiei de Artă București. Ionel Stoicescu s-a făcut remarcant și pentru lucrările sale de restaurare a unor monumente, printre care Monumentul lui Dinicu Golescu din București, Monumentul Dr. Constantin I. Istrati, Monumentul lui Mihail Cantacuzino și Monumentul Eroilor din Arma Geniului – Leu.

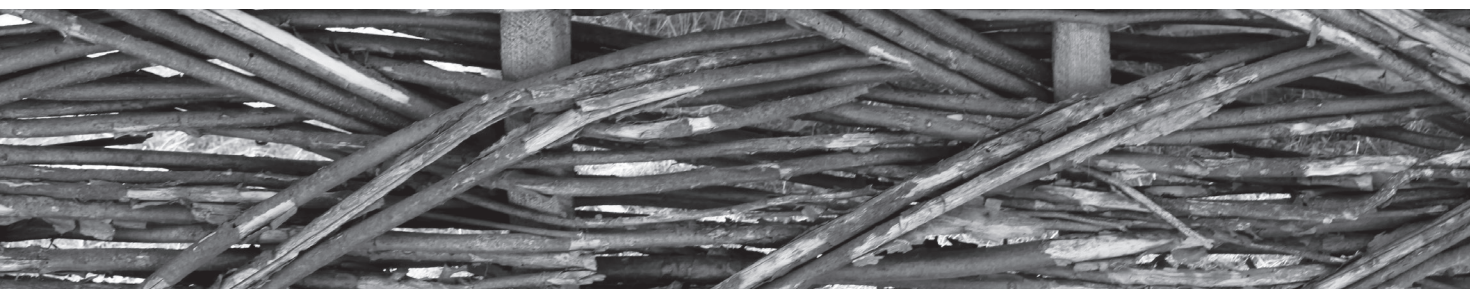
MUZEUL NAȚIONAL AL SATULUI „DIMITRIE GUSTI”

SCURT ISTORIC ȘI PREZENTARE

Deschiderea Muzeului Satului Românesc, denumit astăzi Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti”, a avut loc în anul 1936, în prezența regelui Carol al II-lea al României și a altor personalități marcante ale vremii, din spațiul politic și cultural. Muzeul Național al Satului se numără printre primele muzee etnografice în aer liber din țara noastră, dar și din Europa, întrucât la momentul inaugurării sale, pe teritoriul României funcționa la Cluj Muzeul Etnografic al Transilvaniei (fondat în anul 1929 de către profesorul Romulus Vuia), iar în restul Europei existau doar două astfel de muzee, în Suedia (Stockholm) și Norvegia (Lillehammer).

Fiind în prezent una dintre atracțiile turistice reprezentative ale orașului București, Muzeul Național al Satului îl omagiază prin denumirea sa actuală pe cel mai important dintre fondatorii săi, marele sociolog și folclorist român, Dimitrie Gusti (1880-1955), întemeietorul Școlii de Sociologie din București, membru și, ulterior, președinte al Academiei Române, profesor la Universitățile din Iași și București și șeful Catedrei de Sociologie a Universității din București.

*Intrare Muzeul Național
al Satului „Dimitrie Gusti”*

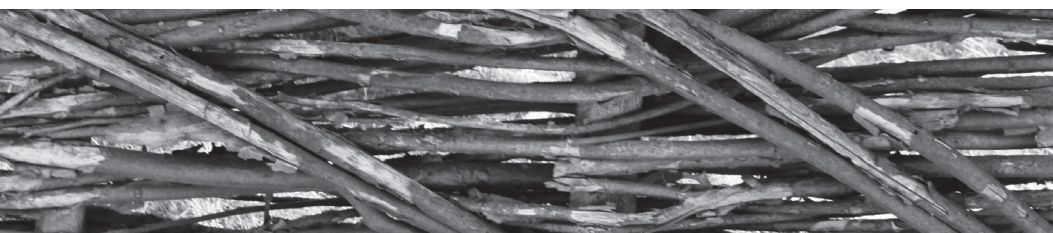

În etapa premergătoare fondării muzeului, vreme de mai bine de un deceniu, alături de alți etnografi, sociologi, geografi, statisticieni și folcloriști, profesorul Dimitrie Gusti s-a dedicat întru totul coordonării unor vii și susținute activități de cercetare, pe care le-a împletit cu experimente muzeografice și campanii de studiu monografic în diferite zone de pe teritoriul țării noastre. La finalul acestor inițiative, în satele observate sau în sălile de seminar ale Universității din București erau realizate expoziții cu caracter temporar. Mai târziu, la propunerea profesorului Dimitrie Gusti și a colaboratorilor săi, printre care H. H. Stahl, Mihai Pop, Traian Herseni, Anton Golopentia, Mircea Vulcănescu, Gh. Focșa, au fost organizate două expoziții importante cu interioare țărănești, alcătuite din obiecte aduse din regiunile cercetate, la sediul Fundației Regale „Principele Carol” (1934) și în cadrul Pavilionului Regal din Parcul Carol (1935). De altfel, implicarea Fundației Culturale Regale „Principele Carol” a fost una deosebit de importantă pentru dezvoltarea proiectului de amenajare a muzeului.

Lucrările de organizare ale viitorului muzeu s-au desfășurat pe malul lacului Herăstrău, pe teritoriul actual al expoziției, într-un interval de timp deosebit de restrâns (aproximativ două luni) și au avut ca rezultat „o operă muzeografică de excepție”, care cuprindea în prezentarea sa case, anexe gospodărești, biserici, instalații tehnice, precum și mobilier, țesături, ceramică, unelte și altele, organizate pe criteriul reprezentativității pentru regiunea geografică din care fuseseră aduse.

Pe durata lucrărilor, Regele a vizitat de mai multe ori locul șantierului, încercând să se asigure că inaugurarea urma să aibă loc la data stabilită, dată care coincidea cu aniversarea a 70 de ani de la întemeierea dinastiei de Hohenzollern în România.

Construcțiile selectate în timpul cercetărilor au fost demontate, apoi aduse la București cu trenul. Odată cu materialele de construcție, în Capitală au sosit și peste o sută de meșteri, cunoscători ai tehnicilor tradiționale de lucru, care aveau misiunea de a reface monumentele în timp record, pe teritoriul de astăzi al muzeului.

1. *Cherhana, Jurilovca, jud. Tulcea, 1929*
2. *Biserică, Dragomirești, jud. Maramureș, 1722*
3. *Intrarea Miorița*

2

1

3

Planul de dispunere (care se păstrează în mare parte și astăzi) a fost realizat de către scriitorul, dramaturgul, regizorul și scenograful Victor Ion Popa, iar resursele financiare necesare au fost asigurate de către Fundația Culturală Regală. Conform planului de amplasare, Muzeul Satului Românesc cuprindea în etapa sa de început complexe autentice cu 29 de case și anexe gospodărești, o biserică de lemn din Dragomirești (județul Maramureș), mori de vânt, troițe, instalații tehnice, fântâni și alte anexe care alcătuiau laolaltă reprezentarea unui sat obișnuit.

Profesorul Gusti și colaboratorii acestuia au creat conceptul amenajării muzeului în jurul preocupării lor pentru cunoașterea realității satului, așa cum era trăită de familiile țărănești, având misiunea de a informa și educa publicul. De aceea, în casele expuse erau aduse periodic să locuiască familii de țărani din satele de origine. Locuitorii caselor muzeale veneau la București cu toate cele necesare vieții obișnuite, inclusiv animalele și păsările din gospodărie. Din nefericire, rezultatul acestei socializări a fost degradarea treptată a monumentelor, ca urmare a utilizării lor intense, mai ales că în perioada aceea nu erau disponibile tehnicile actuale de tratament pentru conservarea și restaurarea patrimoniului muzeal.

Începând cu anul 1940, muzeul traversează o perioadă în care nu-și mai poate continua activitatea, până în anul 1948, când la conducerea sa este numit Gheorghe Focșa, fost student al lui Dimitrie Gusti și unul dintre apropiații acestuia pe parcursul cercetărilor sale. Profesorul Gheorghe Focșa continuă direcția trasată de către întemeietorul Muzeului Național al Satului, sprijinind includerea în patrimoniu a unor monumente cu trăsături excepționale de specificitate și autenticitate. Ulterior, el sprijină desfășurarea unor ample campanii de cercetare și achiziții care elimină treptat componenta sociologică, conferind expoziției în aer liber profilul etnografic care avea să transforme muzeul într-o instituție de excepție în plan național, cât și internațional.

Anii 1950-1970 marchează o perioadă favorabilă, în care se alcătuieste un corp de specialiști, se derulează campanii extinse de cercetare pe teren, care au ca rezultat identificarea de noi monumente și creșterea inventarului obiectelor din patrimoniu, sunt publicate numeroase ghiduri și lucrări de specialitate.

1. *Intrarea principală – vedere din interiorul muzeului*
2. *Gospodărie, Curteni, jud. Vaslui, 1844*

2

În anul 1978, Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti” fuzionează cu Muzeul de Artă Populară al R.S.R., căpătând titulatura de Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti” și de Artă Populară. El va funcționa astfel, până în martie 1990, pentru ca în perioada următoare să-și recapete individualitatea, separându-se de actualul Muzeu al Țăranului Român. Odată cu acest moment, debutează o nouă etapă în dezvoltarea Muzeului Satului, reprezentată prin reluarea procesului de extindere a patrimoniului, completarea segmentelor nereprezentate anterior sau lărgirea celor existente cu monumente noi valoroase, realizarea unor lucrări masive de restaurare, organizarea de expoziții și alte activități de comunicare interactivă cu publicul, publicarea de studii și altele.

În istoria neagră a muzeului, data de 5 septembrie 1997 este marcată dramatic de un incendiu în care au fost distruse o parte dintre gospodăriile muzeului, printre care gospodării din secolele XVI-XVIII, reprezentând unele dintre satele Transilvaniei. Apoi, în februarie 2002 izbucnește un alt incendiu devastator, care va distruge monumente de o valoare excepțională, la limita dintre sectoarele dedicate zonelor Moldova și Dobrogea.

În urma lucrărilor de restaurare desfășurate într-un interval de timp relativ scurt, circuitul de vizitare este reluat, iar campaniile de cercetare și achiziții din perioada ultimilor ani au ajutat la mărirea patrimoniului, atât a expoziției în aer liber, cât și a celorlalte colecții.

Încă de la înființarea sa, în anul 1936, Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti” a avut un puternic impact asupra lumii științifice internaționale. Drept dovadă, în primul an de la inaugurarea muzeului, profesorul Gusti și colaboratorii săi au primit invitația de a participa la Expoziția Internațională de la Paris, cu o serie de obiecte reprezentative pentru cultura populară românească.

Începând din anul 2001, Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti” a fost inclus în rețeaua muzeelor cuprinse în programul european „Primăvara muzeelor”, inițiat de Direcția Muzeelor Franței. În fiecare an, timp de o lună, au loc schimburi culturale între muzeele europene afiliate rețelei, precum și diferite alte acțiuni cu temă comună (conferințe, festivaluri etc.). La prima sa participare, Muzeul Național al Satului a organizat în colaborare cu Muzeul Județean de Artă Prahova, la sediul acestuia, expoziția „Spațiul sătesc-natură și simbol”.

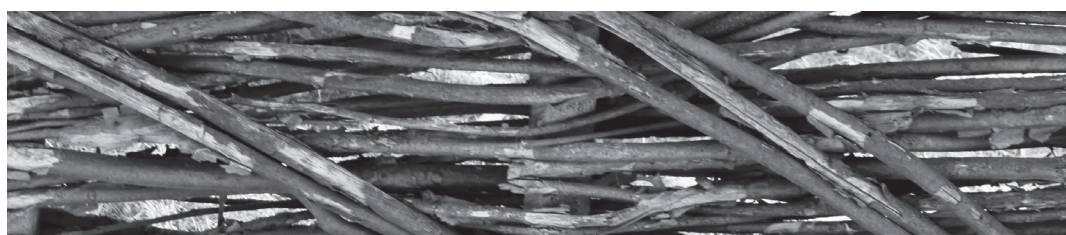

*Gospodărie, Sârbova,
jud. Timiș, 1821*

Ca o confirmare a renumelui său pe plan internațional, Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti” a devenit membru al unor organisme și asociații internaționale prestigioase, printre care Asociația Europeană a Muzeelor în Aer Liber, afiliată U.N.E.S.C.O.; I.C.O.M.; I.O.V (Organizația Internațională de Artă Populară).

PATRIMONIUL

„Trebuie subliniat că Muzeul Național al Satului din București este mai mult decât un simplu muzeu în aer liber; el este un moment al istoriografiei de specialitate și un model constituit în timp.”

Construcțiile și monumentele care alcătuiesc patrimoniul Muzeului Național al Satului sunt dovezi ale vieții tradiționale românești și reprezintă ilustrarea cu succes a unei concepții muzeologice și de conservare a patrimoniului construit. Laolaltă, ele întruchipează drumul parcurs de la primele cercetări realizate sub îndrumarea lui Dimitrie Gusti, până în zilele noastre.

În prezent, expoziția permanentă a Muzeului Național al Satului „Dimitrie Gusti” include peste 300 de monumente și aproximativ 55.000 de obiecte organizate în depozite de patrimoniu, respectând principiile muzeologiei moderne. Monumentele sunt grupate după principiul așezării geografice (Transilvania, Banat, Oltenia, Muntenia, Dobrogea și Moldova), organizare care permite studiul comparativ al elementelor de arhitectură tradițională românească. În același timp, organizarea expoziției urmărește respectarea principiului istoric și celui al autenticității.

În incinta muzeului pot fi vizitate anexe gospodărești, ateliere, instalații tehnice, mori, biserici sau fântâni, precum și obiecte de interior sau ustensile tradiționale provenite din diferite regiuni ale provinciilor istorice ale României. Amintindu-le pe unele dintre cele mai reprezentative, trebuie menționat faptul că din zona **Moldovei** au fost aduse zece gospodării, dintre care se disting **casa din Straja** (1760) și **casa din Fundu Moldovei** cu foișor și prispă largă.

Casa din Straja (județul Suceava) este o construcție pe un nivel, cu trei încăperi (cameră de locuit, tindă și cămară), plus prispă pe trei laturi. Este construită din bârne rotunde de brad, lipte cu lut și acoperite cu humă. Are acoperișul în patru ape și învelitoare din draniță dreaptă de brad.

Casa din Fundu Moldovei (județul Suceava) are două încăperi, tindă și cămară. Sochul este făcut din cărămidă și ciment. Construcția a fost ridicată din bârne rotunde de brad, are acoperiș în patru ape și învelitoare din șindrilă de brad. Această casă deține o anexă, o construcție monocelulară (fără ferestre și plafon), din lemn de brad, cu acoperiș în două ape și învelitoare din șindrilă de brad.

1

1. Casă, Straja, jud. Suceava, sec. al XVIII-lea
2. Râșniță de mână
3. Vase

Regiunea Transilvaniei este reprezentată și ea de o mare diversitate de construcții, dintre care amintim **casa din Sălciua** - Țara Moților, cu un acoperiș enorm din paie, casa din nuiele lipite cu lut **din Dumitra**, **casa din Drăguș**, cu exterior bogat în ornamente, precum ștergare, ceramică smalțuită și păretare.

Casa și cămara din satul Sălciua de Jos au fost construite în anul 1815 și au fost aduse în muzeu în 1936. Reprezentativă pentru zona Munților Apuseni, casa cuprinde tindă și o cameră. Construcția a fost ridicată din cununi de bârne de brad în patru fețe, are prispă la fațadă, acoperiș în patru ape și învelitoare din paie de grâu „călcate cu piciorul”. Ansamblul include și o cămară pentru haine, cu structură și fațadă aproape identice cu ale casei. Mobilierul încăperii este alcătuit din pat înalt, lavițe, o masă înaltă și câteva scaune cu spătar cioplit. Interiorul este împodobit cu șervete țesute din bumbac, așezate în spatele farfuriilor de faianță atârdate pe pereți și în spatele icoanelor de sticlă. Structura interioară este completată de un cuier fixat în perete, pe care sunt așezate cancee din ceramică.

Gospodăria din satul Dumitra, construită la începutul secolului al XIX-lea și integrată în expoziția muzeului în anul 1957, este un exemplu reprezentativ pentru arhitectura tradițională din centrul Transilvaniei, unde casa de locuit este construită printr-o veche tehnică neolitică, cu pereți din gard împletit din nuiele și „brușite cu lut”. La exterior, pereții sunt lipiți și acoperiți cu var. Casa are acoperișul în patru ape și învelitoare din „jipi” (mănunchiuri de paie de grâu, fixate pe sarpanță cu nuiele de răchită). Structura casei include o tindă și o cameră de locuit.

Ansamblul din satul Drăguș (județul Brașov) datează din secolul al XIX-lea și este compus din două construcții principale: casa și șura din lemn de brad, cu acoperiș de jipi de secară. Construită pe temelie de piatră, casa este prevăzută cu pivniță și are pereții din bârne de brad cioplite în patru fețe, tencuiți și văruiți. Acoperișul are două ape (cu pionion pe latura mică) și învelitoarea din țiglă rotunjtă, așezată în solzi. Prispa, așezată pe fațadă, are stâlpi fasonați în patru muchii și balustrada din scânduri traforate. Planul casei cuprinde tindă cu cămară și camera de locuit, plus cămara de haine. Elementul specific al interiorului este mobilierul pictat cu motive florale.

*Paginile 60 și 61
Gospodărie, Sălciua de Jos,
jud. Alba, 1815*

- 1. Gospodărie, Rușețu,
jud. Vrancea, sec. al XX-lea*
- 2. Gospodărie, Drăguș,
jud. Brașov, sec. al XIX-lea*

2

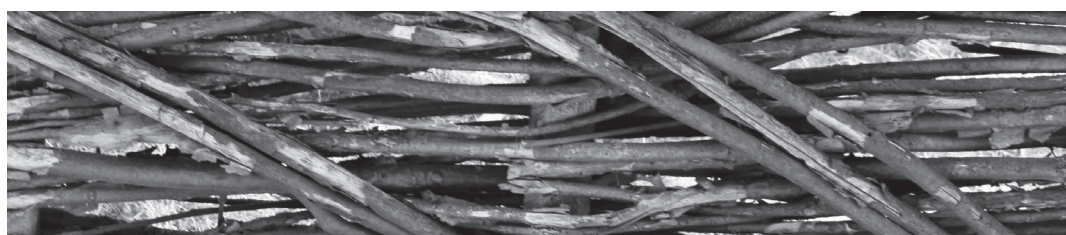
Din **Oltenia** au fost aduse două case arhaice (**bordeiele din Drăghiceni și Castranova**), dar pe lângă alte gospodării din această regiune a țării se distinge **casa din Curtișoara** (sec. al XIX-lea), specifică așezărilor din zonele deluroase.

Casa din Curtișoara (județul Gorj) are o structură pe două nivele, alcătuită din parter cu pivniță și etaj cu două încăperi. Este construită din bârne rotunde de stejar, casa aparține zonei Gorjului (comuna Bumbești-Jiu) și are prispă pe trei laturi, acoperiș în patru ape și învelitoare din lemn de brad.

*Bordei, Castranova,
jud. Dolj, sec. al XIX-lea*

Arhitectura populară din **Muntenia** este reprezentată, printre altele, de o frumoasă **gospodărie din Chiojdu**, construită din bolovani, cu un foișor cu stâlpi ciopliți și balustradă din scândură traforată.

Casa din Chiojdu, județul Buzău, este reprezentată în muzeu printr-o casă reconstruită în anul 1936, după un model de la începutul secolului al XVIII-lea. Casa are două nivele; la primul fiind amplasate beciuri spațioase, structurate pentru depozitarea fructelor proaspete și a butoaielor cu țuică, iar

*Casă, Chiojdu-Mic,
jud. Buzău, sec. al XVIII-lea*

la cel de-al doilea se află camerele de locuit. Casa se distinge prin temelia din zidărie de piatră de râu, care adăpostește pivnița și încăperea cu unelte. Este construită din bârne rotunde de brad, are un foișor deschis pe stâlpi de lemn ciopliți, peste intrarea la beci. Acoperișul este în patru ape, iar învelitoarea este din sită măruntă, dispusă în „solzi de pește”. Accesul la etajul superior se face pe o scară exterioară din piatră.

Dintre gospodăriile reprezentative pentru zona **Dobrogei** merită amintită **casa din Ostrov**, cu prispa susținută de stâlpi frumos ornamentați.

Casa din satul Ostrov (de la începutul secolului al XIX-lea) se află în expoziția muzeului din anul 1958 și reprezintă arhitectura unei vechi așezări românești de pe malul drept al Dunării. Casa are două încăperi: camera de locuit și camera „curată”, despărțite de o tindă mediană care joacă rol de bucătărie și cămară. Gospodăria a fost construită din pari de stejar, pe platformă de lut amestecat cu paie tocate, împrejmuți cu împletituri de nuiele de frasin, lipite cu lut. Casa joasă are acoperișul în patru ape și învelitoare din olane. Elementul remarcabil al acestei gospodării este reprezentat de sistemul de încălzire, realizat din două vetre construite la nivelul solului, dispuse față în față, așezate în tindă. Acest sistem de încălzire elaborat se regăsește în zona mediteraneană. La interior remarcăm varietatea și frumusețea țesăturilor din lână, bumbac și borangic, cu motive compuse din elemente precum păsările de baltă, călăreți, femei cu umbreluțe și altele. Totodată, saltelele, scoarțele și pernele de perete impresionează prin caracterul spectaculos al geometriei decorurilor și cromatica ilustrată în tonuri vii.

Expoziția în aer liber include în colecția sa de arhitectură vernaculară și locuințe ale unor minorități etnice (secui, lipoveni), contribuind astfel la o mai bună înțelegere a suprapunerii acestora cu elementele de cultură populară românească.

Pe lângă ansamblurile formate din bordeie, case și gospodării țărănești, expoziția în aer liber a Muzeului Național „Dimitrie Gusti” are în colecția sa și câteva monumente valoroase, precum Biserica din Turea (jud. Cluj – secolul al XVII-lea), Biserica din Dragomirești (jud. Maramureș, 1722), Troița din Rășinari (jud. Sibiu – secolul al XIX-lea), Troița din Feteni (jud. Vâlcea, 1860), Biserica din Timișeni (jud. Gorj, 1773) și Biserica din Răpciuni (jud. Neamț, 1773). Pe lângă acestea, regăsim și numeroase instalații, printre care staurul poligonal din Grădiștea (jud. Hunedoara, sec. al XIX-lea), staurul circular din Șugag (jud. Alba, sec. al XX-lea), teascul din Mesendorf (jud. Brașov, 1867), teascul din Câmpani, (jud. Bihor, sec. al XIX-lea), coșul pentru îngroșat cergi din Gura Râului (jud. Sibiu, sec. al XIX-lea), piua din Gura Râului (jud. Sibiu, sec. al XIX-lea), coșul pentru tras fire la cergi din Gura Râului (jud. Sibiu, sec. al XIX-lea), presa pentru ulei din Gura Râului (jud. Sibiu, sec. al XIX-lea), teascul din Teaca (jud. Bistrița-Năsăud, 1793), oloinița din Valea Mică-Zlatna (jud. Alba,

1. Casa din satul Ostrov

2. Hambar

2

sec. al XIX-lea), piua din Feneș (jud. Alba, sec. al XIX-lea), stempul aurifer din Bucium (jud. Alba, sec. al XIX-lea), teascul din Romoșel (jud. Hunedoara, 1921), moara de apă din Teregova, (jud. Caraș-Severin, sec. al XIX-lea), piua din Borlova (jud. Caraș-Severin, sec. al XIX-lea), moara de apă din Plavisevita (jud. Mehedinți, sec. al XIX-lea), moara de vânt din Sarichioi (jud. Tulcea, sec. al XIX-lea), moara de vânt din Enisala, (jud. Tulcea, sec. al XIX-lea), cherhanaua din Jurilovca (jud. Tulcea, 1929 – reconstituită în 2005), moara de vânt din Valea Nucarilor (jud. Tulcea, sec. al XIX-lea), scrânciobul din Zapodeni (jud. Vaslui, sec. al XX-lea), fierăria din Botuș (jud. Suceava, sec. al XX-lea) și caruselul din Bacău (jud. Bacău, sec. al XX-lea). Tot în cadrul expoziției în aer liber regăsim și stâna din Șugag (jud. Alba, secolul al XX-lea), atelierul de fierărie din Vărzari (jud. Bihor, 1905), coliba mutătoare din Meteș (jud. Alba, sec. al XX-lea), pimnița din Moșteni-Greci (jud. Argeș, sec. XIX-lea), fântâna cu cai din Lădești (jud. Vâlcea, sec. al XIX-lea), atelierul de olărie din Horezu (jud. Vâlcea, sec. al XIX-lea), indicatorul de vânt din Jurilovca (jud. Tulcea, sec. al XIX-lea) și șopronul pentru bărci pescărești (jud. Tulcea, sec. al XIX-lea).

*Gospodărie, Jurilovca,
jud. Tulcea, 1898*

Dincolo de patrimoniul remarcabil al expoziției permanente de arhitectură vernaculară și colecțiile de obiecte, Muzeul Național al Satului adăpostește și un fond documentar de o valoare inestimabilă, prin colecțiile de manuscrise, studii, schițe, desene, planșe, clișee pe sticlă, filme, negative alb-negru și color și fotografii reprezentative pentru perioada cercetărilor monografice premergătoare fondării muzeului, cât și a cercetărilor ulterioare.

Totodată, în incinta muzeului pot fi regăsite **o librărie** care oferă vizitatorilor un număr important de publicații și studii în domeniul etnologiei, etnografiei, muzeologiei, pliante, ghiduri, albume, cărți de buzunar și publicații pentru turism și o **galerie de artă populară contemporană**, reunită în cadrul unei expoziții permanente cu vânzare. Aici poate fi descoperită ceramica roșie și neagră, smălțuită și nesmălțuită, care reprezintă centre de olărit renumite, precum Horezu, Baia Mare, Rădăuți, Corund, Marginea, Oboga, Romana sau Vlădești. Galeria muzeului oferă spre vânzare celor interesați: farfurii, străchini, ulcioare, căni, sfeșnice, cahle sau jucării.

Venind în întâmpinarea publicului vizitator al muzeului, galeria dispune și de o ofertă variată de obiecte reprezentative pentru arta textilelor, alese să se potrivească unei game largi de gusturi și preferințe. În galerie sunt disponibile ștergare, fețe de masă, elemente de port tradițional – cămăși, ii, pieptare, bete, catrințe, țesături din lână, in, bumbac sau cânepă, ștergare dobrogene din borangic și altele.

Pe lângă acestea, mai pot fi achiziționate obiecte din lemn (căuce, furci, tipare pentru ceas, pristornice, linguri, instrumente muzicale, casete, obiecte de mobilier) create de importanți meșteri populari, dar și covoare și scoarțe românești specifice Maramureșului, Olteniei, Bucovinei sau Munteniei.

Un loc aparte în oferta galeriei este dedicat icoanelor pe lemn și sticlă și icoanele pe vatră, executate de maeștri iconari din Țara Făgărașului, Brașov, Maramureș, Bucovina, Tulcea și Vâlcea.

Fiind una dintre cele mai importante instituții de cultură din România, Muzeul Național al Satului se bucură de o popularitate impresionantă în rândul bucureștenilor, dar și a turiștilor străini (aproximativ 350.000 de vizitatori anual).

Monumentele, gospodăriile și obiectele cuprinse în tezaurul Muzeului Satului au o valoare identitară neprețuită pentru români și reprezintă un

rar prilej de cunoaștere a realităților rurale, de cercetare și documentare asupra acestora. De asemenea, aici poate fi regăsit unul dintre cele mai reprezentative centre de restaurare și conservare a patrimoniului cultural, dar și un loc de întâlnire al meșterilor populari, în cadrul unor evenimente specifice desfășurate periodic în incinta muzeului. Acestea, laolaltă, demonstrează valoarea culturală a moșternirii Școlii de Sociologie din București, dar și caracterul viu și autenticitatea creației țărănești, care pot fi văzute și admirate chiar în inima aglomerației urbane și a peisajului modern caracteristic unei mari capitale, precum Bucureștiul.

*Paginile 72 și 73
Han, Vălenii de Munte,
Prahova, sec. al XIX-lea*

*Paginile 74 și 75
Biserică, Timișeni,
jud. Gorj, 1773*

*Paginile 76 și 77
Biserică, Răpciuni,
jud. Neamț, 1773*

Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti” se implică permanent în dezvoltarea unor proiecte ample, care imprimă instituției un rol deosebit în cooperarea cu muzee din toată lumea. Proiectul de dezvoltare a muzeului a fost demarat în anul 2010 și urmărește extinderea suprafeței de expunere cu încă 3,5 hectare de teren, pentru amplasarea de noi monumente salvate din teren, dar și de reprezentare a ideii de „museum vivium”. Este un proiect care își propune să ofere publicului din București un loc de „trăire pe viu” a vieții la țară. În acest cadru va exista o biserică funcțională, o școală unde vor putea fi ținute lecții de cunoaștere a satului, a istoriei, a etnologiei și un

loc de joacă pentru copii precum și alte atracții. Tot aici, proiectul „Căsuța poveștilor”, desfășurată într-o casă transferată din Maramureș, va readuce farmecul serilor petrecute alături de bunici, la gura sobei, ascultând povești care sunt pe cale să fie uitate.

În felul acesta se dorește reînvierea atmosferei de odinioară și a vieții la țară, aflată în deplin echilibru și armonie cu lumea.

MEȘTEȘUGURI POPULARE

În prezent, Muzeul Național al Satului organizează o mulțime de evenimente, cu o frecvență apreciabilă, reprezentate de expoziții de artă populară românească și artă populară tradițională a altor țări puse în dialog, expoziții foto, de pictură, de sculptură precum și alte activități dedicate conservării și restaurării patrimoniului mobil. Printre acestea pot fi enumerate: pentru copii – Descoperirea vechilor meșteșuguri populare, De la arta populară la arta plastică, Să descoperim comunitățile rurale, tabere de creație, teatru de umbre, din bucătăria tradițională; pentru adulți: târguri ale meșterilor populari, sărbători și obiceiuri din calendarul popular, festivaluri de datini și obiceiuri de Crăciun și Anul Nou, zilele fiecărei zone reprezentate în Muzeu, concerte de muzică folk etc.

2

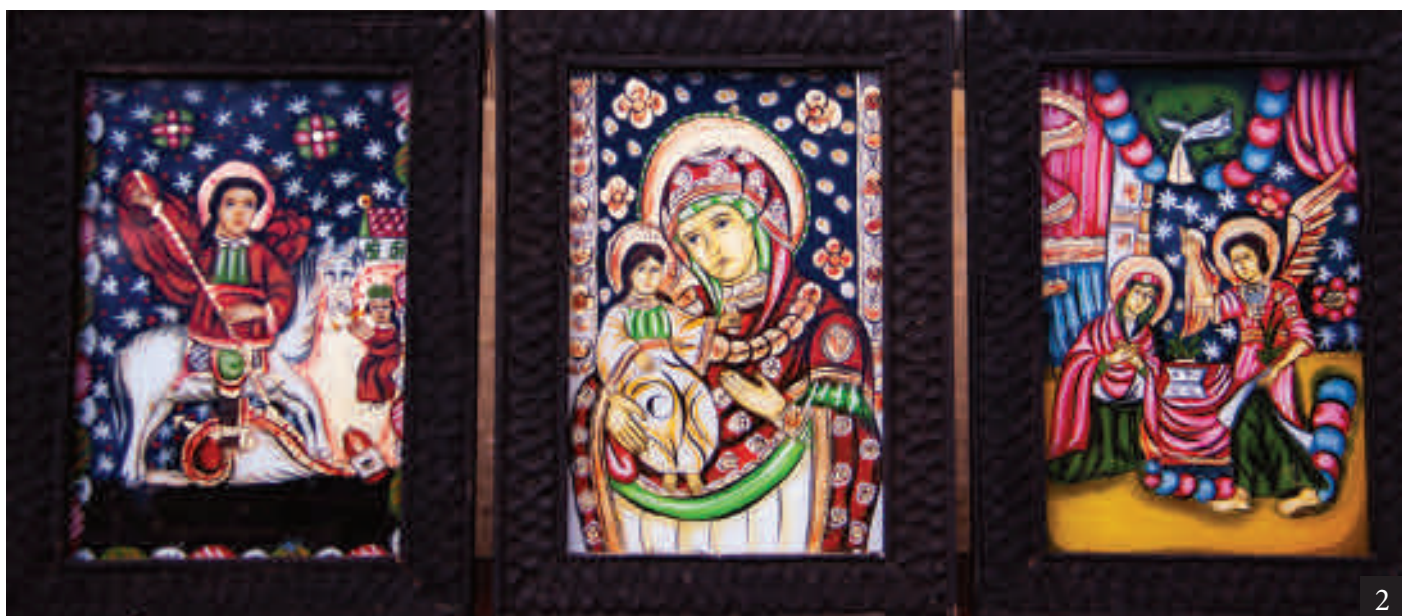
1. Căni de lut pictate
2. Ouă încondeiate
3. Icoană pictată pe lemn

3

Meșterii populari sunt sprijiniți și onorați prin organizarea de expoziții și acțiuni de descoperire a noilor talente. Un loc special este rezervat programelor pentru diferite categorii de persoane cu handicap.

1. Castroane de lut pictate
2. Icoane pictate pe sticlă
3. Obiecte din lemn pictate
4. Măști tradiționale

LOCALIZARE, ACCES

Muzeul Satului este una dintre atracțiile principale ale capitalei României, cunoscută fiind chiar și peste hotare ca un „ambasador al României în lume”. El este amplasat într-un cadru natural admirabil, pe malul lacului Herăstrău, într-o zonă care se aseamănă mai mult cu cea a unui parc, decât cu cea a unui muzeu, ansamblul elementelor sale reconstituind armonios aerul pitoresc al vremurilor de altădată.

Adresa: Șos. Kiseleff nr. 28-30, sector 1, cod poștal 011347, București, România.

4

BIBLIOGRAFIE

„Din Bucureștii de altădată”, George Potra, 1981,

Editura Științifică și Enciclopedică

„București. Povestea unei geografii umane”, Adrian Majuru, 2007,

Editura Institutului Cultural Român

„Începuturi edilitare 1830-1832. Documente pentru istoria Bucureștilor”,

Emil Vârtosu, Ion Vârtosu, Horia Oprescu, București, 9 mai 1936

„Bucureștii în date și întâmplări”, Radu Olteanu, 2002, Editura Paideia

„Arhitectura din Muzeul Satului”,

Paul Petrescu, Paul Stahl și Anton Dîmboianu,

Ed. Tehnică, București, 1955

„Muzeul Satului București”, Gheorghe Focșa,

Ed. Meridiane, București, 1972

Muzeul Satului — ISTORIC. muzeulsatului.ro.

„Istoria Bucureștilor”, Constantin C. Giurescu,

Editura Vremea, 2009

București. Ghid, Editura Meridiane, București, 1962

„Evoluția geografică a unui oraș”, Vintilă M. Mihăilescu, 2003, București,

Editura Paideia

„Chipurile orașului. Istorii de viață în București. Secolul XX”,

Zoltan Rostaș, 2002

„Constantin Baraschi”, Raoul Șorban, Editura Meridiane, București, 1966

„Grădinile Bucureștilor”, Alexandru Lancuzov, Editura Caligraf Design,

București, 2007

Primăria Sectorului 1 al Municipiului București
Șos. București - Ploiești 9 - 13
Telefoane Centrală: 021 319 10 13-17; Fax Registratură Generală: 021 319 10 06
Email Registratură Generală: registratura@primariasector1.ro
www.primariasector1.ro

Bucureștiul te vrea în teneși

Obiective promovate:

Parcul Herăstrău

Aleea Cariatidelor

Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti”

Material gratuit

© Primăria Sectorului 1

Investim în viitorul tău!

Proiect selectat în cadrul Programului Operațional Regional și co-finanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European pentru Dezvoltare Regională.

BUCUREȘTIUL TE VREA ÎN TENEȘI

Primăria Sectorului 1 al Municipiului București

Decembrie 2012

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.